

Rakvere Ametikool**Üldõpingud****Baasmoodul „Keel ja kirjandus“**

Mooduli nimetus	Mooduli selgitus	Mooduli eest vastutav isik
Keel ja kirjandus/KE		Tiina Ervald
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad	
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult. Moodul on seostatud gümnaasiumi riikliku õppekava eesti keele ja kirjanduse valdkonna eesti keele ja kirjanduse, vene keele ja kirjanduse (õpperühmas, kus eesti keelt õpitakse teise keelena ning õpe toimub osaliselt või täielikult vene keeles) õppeainetega.	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses	kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides	Eristav hindamine
2. arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal	kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut	Eristav hindamine
3. koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena	kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet	Eristav hindamine

teabe- ja ilukirjandustekste ning teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates	enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut	
4. loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid	leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides koostab etteantud faktide põhjal tabeli või diagrammi	Eristav hindamine
5. väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga	põhjendab oma lugemiseelistusi ja -kogemusi tutvustab loetud kirjandusteose autorit, kirjeldab tegevusaega ja -kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate	Eristav hindamine
6. tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega	arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid	Eristav hindamine

Mooduli jagunemine

Funktsionaalne lugemine ja kirjutamine Auditoorne õpe 30 Iseseisev õpe 9	Alateemad FUNKTSIONAALNE LUGEMINE JA KIRJUTAMINE: Kirjutamise eesmärk, teksti ainestik, materjali kogumine ja süstematiseerimine, teksti ülesehitus ja selle sidusus, lõigu ülesanne, arutleva teksti kirjutamine alusteksti põhjal, oma teksti toimetamine ja pealkirjastamine, tüüpilised stiilivead, kokkuvõtte ja referaadi kirjutamine, teabeotsing, seotud ja sidumata tekstid, lihtsamad tarbetekstid, õigekirjaoskuse parandamine ja kinnistamine. Mooduli lõputööks valmistumine. http://e-ope.khk.ee/ek/2013/funktsionaalne_lugemine/index.html	Seos õpiväljundiga arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema hinne moodustub sooritatud ülesannete hinnete kaalutud keskmisest. Suur osakaal on kujundaval, ennast juhtivaks õppijaks arendaval hindamisel. Hindamise põhimõtteid tutvustab õpetaja teemat sissejuhatavas tunnis. Iga konkreetse arvestusliku hindamisülesande hindamiskriteeriume tutvustab õpetaja vastava töö eel. Õpilane:	

	Kirjutab arutluse. Lahendab funktsionaalse lugemise ülesandeid	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 50% kontakttundide tunnitöödest. • Õpilane sooritab osaoskuste töö (funktsionaalse lugemise ülesanne, arutlus) ja saab korrigeeriva suulise tagasiside. Mitteeristav hindamine. • Õpilane lahendab enesekontrolliga õigekirjaülesanded rahuldaval tasemel. <p>“4” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 70% kontakttundide tunnitöödest. • Kinni on peetud tähtaegadest. • Õpilane sooritab osaoskuste töö (funktsionaalse lugemise ülesanne, arutlus) ja saab korrigeeriva suulise tagasiside. Mitteeristav hindamine. • Õpilane lahendab enesekontrolliga õigekirjaülesanded heal tasemel. <p>“5” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 90% kontakttundide tunnitöödest. • Kinni on peetud tähtaegadest. • Õpilane sooritab osaoskuste töö (funktsionaalse lugemise ülesanne, arutlus) ja saab korrigeeriva suulise tagasiside. Mitteeristav hindamine. • Õpilane lahendab enesekontrolliga õigekirjaülesanded väga heal tasemel. 	
Ilukirjandus kui kunst Auditoorne õpe 30 Iseseisev õpe 9	<p>Alateemad ILUKIRJANDUS KUI KUNST: Ilukirjanduse põhiliigid, kirjandusvoolud, autori koht ajas, kirjandusteose ja lugeja suhe; lugejaoskused: teadlik lugeja ja tema isiklik elukogemus, proosa- ja luuleteksti analüüs ja tõlgendamine. Lemmikraamat EESTI KIRJANDUS : ülevaade tähtsamatest autoritest ja perioodidest MAAILMAKIRJANDUS : ülevaade tähtsamatest ajastutest ja autoritest Kirjandusküsimuste käsitlemisel kasutatakse õpetaja ja õpilaste valikul erinevate autorite teoseid nii maailmakirjandusest kui eesti kirjandusest. http://www.e-ope.khk.ee/ek/2013/ilukirjandus_kui_kunst/index.html</p>	Seos õpiväljundiga väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema hinne moodustub sooritatud ülesannete hinnete kaalutud keskmisest. Suur osakaal on kujundaval, ennast juhtivaks õppijaks arendaval	

	<p>hindamisel. Hindamise põhimõtteid tutvustab õpetaja teemat sissejuhatavas tunnis. Iga konkreetse arvestusliku hindamisülesande hindamiskriteeriume tutvustab õpetaja vastava töö eel. Õpilane: Teeb esitluse lemmikraamatust: tutvustab loetud teost ja selle autorit Põhjustab oma seisukohti, arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid tekstist, oma elust, vastab loetud teksti põhjal küsimustele. Analüüsib ja tõlgendab tunnis proosa- ning luuletekte ning oskab nimetada ilukirjanduse põhiliike ja žanre. Koostab retsensiooni loetu või nähtu põhjal (teatrietendus, film, õppekäigujärgne aruanne)</p>	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane esitleb loetud raamatut PowerPointi vms rakendusega vastavalt tööjuhendi nõuetele. • Õpilane kirjutab arvustuse vastavalt tööjuhendi nõuetele. • Õpilane lahendab vähemalt 50% kontakttundide tunnitöödest. <p>“4” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane esitleb loetud raamatut PowerPointi vms rakendusega vastavalt tööjuhendi nõuetele. Esitlusel puuduvad kirjavead ning esitlus on selge ja ladus. Õpilane oskab küsimustele vastata. Esitlus on illustreeritud lisamaterjaliga. • Kinni on peetud tähtaegadest. • Õpilane kirjutab arvustuse vastavalt tööjuhendi nõuetele. Arvustus on korrektses keeles ja vormistuses. • Õpilane lahendab vähemalt 70% kontakttundide tunnitöödest. <p>“5” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane esitleb loetud raamatut PowerPointi vms rakendusega vastavalt tööjuhendi nõuetele. Esitlusel puuduvad kirjavead ning esitlus on selge ja ladus. Esitlus on huvitavalt ja kaasahaaravalt tehtud. Õpilane vastab ammendavalt küsimustele ja orienteerub teemas. Esitlus on illustreeritud lisamaterjaliga. • Kinni on peetud tähtaegadest. • Õpilane kirjutab arvustuse vastavalt tööjuhendi nõuetele. Arvustus on korrektses keeles ja vormistuses. Arvustus on huvitavalt ja omanäoliselt kirjutatud. Arvustuses peegeldub kirjutaja analüüsi oskus. • Õpilane lahendab vähemalt 90% kontakttundide tunnitöödest. 	
<p>Keel kui suhtlus- ja tunnetusvahend Auditoorne õpe 30 Iseseisev õpe 9</p>	<p>Alateemad KEEL SUHTLUS- JA TUNNETUSVAHENDINA: Keele ülesanded: infovahetus, suhteloome, identiteedi väljendamine, maailmapildi kujundamine. Keel kui märgisüsteem, Suulise ja kirjaliku suhtluse ja teksti erinevused, kirjakeel ja kõnekeel, murdekeel ja släng, keeleline etikett (sh virtuaalkeskonnas), oskuskeele erinevused. KIRJAKEELE NORMID : õigekiri, (veebi)sõnastike kasutamine, kirjajahemärgid</p>	<p>Seos õpiväljundiga väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses</p>

	SÕNAVARA: sõnavara rikastamise võimalused, ilukirjandusliku teksti eripära. http://www.e-ope.khk.ee/ek/2013/keel_kui_suhtlusvahend/index.html	arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena teabe- ja ilukirjandustekste ning teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema hinne moodustub sooritatud ülesannete hinnete kaalutud keskmisest. Suur osakaal on kujundaval, ennast juhtivaks õppijaks arendaval hindamisel. Hindamise põhimõtteid tutvustab õpetaja teemat sissejuhatavas tunnis. Iga konkreetse arvestusliku hindamisülesande hindamiskriteeriume tutvustab õpetaja vastava töö eel. Õpilane: Sooritab enesekontrolliga kontrolltöö – keelenormide tundmine, sõnaraamatu kasutamine, õigekirja tundmine Koostab ja vormistab tekste vastavalt juhendile (nt referaat, erinevad tarbetekstid: avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus vm).	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 50% kontakttundide tunnitöödest. • Õpilane lahendab struktureeritud kirjalikus töös vähemalt 50% ülesannetest, kasutades abimaterjale. • Õpilane kirjutab teksti vastavalt tööjuhendi nõuetele. Tööd iseloomustab arusaadavus ja rahuldaval tasemel kirjakeele normi järgimine. <p>“4” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 70% kontakttundide tunnitöödest. • Õpilane lahendab struktureeritud kirjalikus töös vähemalt 70% ülesannetest, kasutades abimaterjale. • Kinni on peetud tähtaegadest. • Õpilane kirjutab teksti vastavalt tööjuhendi nõuetele. Tööd iseloomustab hea loogiline ülesehitus ja arusaadavus ning heal tasemel kirjakeele normi järgimine. <p>“5” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 90% kontakttundide tunnitöödest. • Õpilane lahendab struktureeritud kirjalikus töös vähemalt 90% ülesannetest, kasutades abimaterjale. • Kinni on peetud tähtaegadest. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane kirjutab teksti vastavalt tööjuhendi nõuetele. Tööd iseloomustab loogiline ülesehitus, arusaadavus ja stiililine ühtlus ning väga heal tasemel kirjakeele normi järgimine. 	
Meedia ja mõjutamine Auditoorne õpe 30 Iseseisev õpe 9	Alateemad MEEDIA JA MÕJUTAMINE: meediateksti tunnused, reklaami erandlik keelekasutus, kriitilise meediatarbija kujundamine, olulisemad meediažanrid (uudis, reportaaž, intervjuu, arvamus), sotsiaalmeedia – kvaliteetkirjanduse ja meelelahutusajakirjanduse erinevused, sihtgruppidest lähtuvalt tähtsamad meediakanalid Eestis, kriitiline ja teadlik lugemine, fakti ja arvamuse eristamine, oma seisukoha eetiline ja asjakohane sõnastamine. Õigekirjaoskuse parandamine ja kinnistamine. http://e-ope.khk.ee/ek/2013/meedia_ja_mojutamine/	Seos õpiväljundiga arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena teabe- ja ilukirjandustekste ning teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema hinne moodustub sooritatud ülesannete hinnete kaalutud keskmisest. Suur osakaal on kujundaval, ennast juhtivaks õppijaks arendaval hindamisel. Hindamise põhimõtteid tutvustab õpetaja teemat sissejuhatavas tunnis. Iga konkreetse arvestusliku hindamisülesande hindamiskriteeriume tutvustab õpetaja vastava töö eel. Õpilane: Kirjutab ja loeb erinevaid meediatekste: uudis, arvamyslugu, reklaam jm. Arutleb meediatekstide seisukohtade üle. Eristab fakti arvamusest. Annab grupitööna välja erialase meediaväljaande (ajaleht, raadiosaade, blogipostitus, podcast vms) ja esitleb seda.	
sh hindekriteeriumid	“3” saamise tingimus: <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 50% kontakttundide tunnitöödest. • Õpilased teevad rühmatööna meediaprojekti. Meediaprojekt vastab nõuetele. Teoreetilisi teadmisi meedia kohta on rakendatud rahuldaval tasemel. Esitlevad projekti, kasutavad argumenteerimisoskusi. • Õpilane kirjutab meediateemalise arutluse. Arutlus vastab tööjuhendi nõuetele. Mõtted on kohati seosetud, mõni tekstiosa puudub, erinevad stiilid ja sõnavara segatud. “4” saamise tingimus: <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 70% kontakttundide tunnitöödest. • Kinni on peetud tähtaegadest. • Õpilased teevad rühmatööna meediaprojekti. Meediaprojekt vastab nõuetele. Teoreetilisi teadmisi meedia kohta on rakendatud heal tasemel. Esitlevad projekti selgelt ja ladiusalt hea meeskonnatööna, kasutavad häid argumenteerimisoskusi. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane kirjutab meediateemalise arutluse. Analüüs vastab tööjuhendi nõuetele. Mõtted on selged, tekst on tervik, tekstis võib esineda stiili- ja keelevigu. <p>“5” saamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane lahendab vähemalt 90% kontakttundide tunnitöödest. • Kinni on peetud tähtaegadest. • Õpilased teevad rühmatööna meediaprojekti. Meediaprojekt vastab nõuetele. Teoreetilisi teadmisi meedia kohta on rakendatud väga heal tasemel. Esitlevad projekti terviklikult väga hea meeskonnatööna, kasutavad väga häid argumenteerimisoskusi. • Õpilane kirjutab meediateemalise arutluse. Arutlus vastab tööjuhendi nõuetele. Mõtted on esitatud selgelt ja veenvalt, ülesehitus on loogiline ja sidus, tekstis võib esineda üksikuid stiili- ja keelevigu.

Õppemeetodid	<p>Toetavad üldiste kompetentside arengut: Mõistekaart, ajurünnak, videoklippide võrdlus, loeng, õppekäik, ajalehe koostamine, rühma- ja paaristöö, väitlus, pressikonverents, esitus, intervjuu, retsensioon jt õpilast aktiveerivad ja arendavad meetodid, mida õpetaja õpiväljundite saavutamiseks kohaseks peab.</p> <p>Õppkäik toimetusse või muuseumi Erialaainetega lõimingu võimalus: Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid Arutleb tunnis käsitletud teemadel. Põhjendab oma seisukohti. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega. (nt praktika kaitsmine, esitus, õppekäigu tagasisidestamine</p>
Hindamismeetodid	Eksam
Mooduli hindamine	Eristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>50% mooduli hindest moodustab nelja läbitud teema kokkuvõtivate hinnete kaalutud keskmine. 50% mooduli hindest moodustab tekstimõistmise ja tekstiloome osast koosnev eksam, mille põhjal hinnatakse mooduli läbimise lõpuks saavutatud õpiväljundite omandatuse astet.</p> <p>Eksami teemade ning tekstide valimisel ja hindamisel arvestatakse kutsekeskhariduse spetsiifikat. Eksami hindamiseks rakendatakse Innove poolt välja töötatud hindamisjuhendit (https://www.innove.ee/wp-content/uploads/2018/06/Eesti-keele-RE-2018_Lugemisosa-hindamisjuhend.pdf https://www.innove.ee/wp-content/uploads/2018/06/Eesti-keele-RE-2018_Kirjutamisosa-hindamisjuhend.pdf).</p>

	<p>Eksami tekstimõistmise osa koosneb neljast kõige rohkem 1000-sõnalisest alustekstide komplektist, millest igaüks omakorda sisaldab 1–3 teksti. Alustekstide komplektid esindavad luulet, ilukirjanduslikku proosat, draamat, publitsistikat ja/või (populaar)teadust. Eksami sooritaja valib ühe alustekstide komplekti ja lahendab selle põhjal 2–4 analüüsi- ja arutlemisoskust nõudvat ülesannet. Ülesanded eeldavad terviklikke vastuseid, mille pikkus on 50–100 sõna. Kogutulemusest moodustavad selle osa võimalikud punktid 40%.</p> <p>Eksami tekstilooime osa põhineb alustekstidel ja esitatud probleemil, millest lähtudes kirjutab lõputöö sooritaja umbes 400-sõnalise sidusa arutleva teksti (kirjandi). Kirjandi kirjutamisel võib õpilane valida ükskõik millise alustekstide komplekti juurde kuuluva tekstilooimeülesande. Kirjand peab põhinema ette antud probleemil, alustekstide kasutamine selles ei ole kohustuslik. Eksami sooritaja pealkirjastab oma kirjandi ise Kogutulemusest moodustavad selle osa võimalikud punktid 60%.</p> <p>Lõputöö hinne kujuneb järgmiselt: Hinne „5” 80–100 punkti Hinne „4” 60–79 punkti Hinne „3” 30–59 punkti Hinne „2” 0–29 punkti</p>
<p>sh lävend</p>	<p>“3” saamise tingimus: “3” saamise tingimus: Õppija mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult. Praktilises tegevuses võib vajada juhendamist ja suunamist. Nelja läbitud teema kokkuvõtivate hinnete kaalutud keskmine hinne on vähemalt „3“. Eksam (hindamiseks rakendatakse Innove poolt välja töötatud hindamisjuhendit) on sooritatud vähemalt 30 punktile. “4” saamise tingimus: Õppija mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult. Praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev rakendamine. Nelja läbitud teema kokkuvõtivate hinnete kaalutud keskmine hinne on vähemalt „4“. Eksam (hindamiseks rakendatakse Innove poolt välja töötatud hindamisjuhendit) on sooritatud vähemalt 60 punktile. “5” saamise tingimus: Õppija mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt, loogiliselt ja mõtestatult nii suuliselt kui ka kirjalikult. Praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine. Nelja läbitud teema kokkuvõtivate hinnete kaalutud keskmine hinne on vähemalt „5“. Eksam (hindamiseks rakendatakse Innove poolt välja töötatud hindamisjuhendit) on sooritatud vähemalt 80 punktile.</p>
<p>Õppematerjalid</p>	<p>Õpikud (M. Ehala „Eesti keele struktuur“, „Eesti kirjakeel“, „Kirjutamise kunst“; A. Kilgi ja V. Maanso „Keeleviit“; M. Hennoste „Täna kirjutame kirjandit“, E. Priimägi, A. Kivimäe „Teksti vastuvõtt ja tekstilooime“ – uuenenud eesti keele riigieksami materjalid; M. Rebane „Maailmakirjandus kutseõppeasutustele“, „Eesti kirjandus kutseõppeasutustele“, M. Hennoste „Eesti kirjandus tekstides“ 1. ja 2. osa jt), keelekäsiraamatud, ÕS, e-kursused (http://e-ope.khk.ee/ek/2013/funktsionaalne_lugemine/index.html http://e-ope.khk.ee/ek/2013/meedia_ja_mojutamane/meedia/index.html http://www.e-ope.khk.ee/ek/2013/keel_kui_suhtlusvahend/index.html http://www.e-ope.khk.ee/ek/2013/ilukirjandus_kui_kunst/index.html), jaotusmaterjalid, autentset materjalid</p>

Rakvere Ametikool
Baasmoodul „Sotsiaalsed“

Mooduli nimetus	Mooduli selgitus	Mooduli eest vastutav isik
Sotsiaalsed	7 EKAP	Merike Kasikov
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad	
Mooduli eesmärk	<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid, teeb teadlikke valikuid seonduvalt iseenda ja sotsiaalse keskkonnaga, lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest ja moraalinormidest, ning toimib kõlbelse ja vastutustundliku ühiskonnaliikmena.</p> <p>Seos gümnaasiumi õppekava kehalise kasvatus valdkonna, riigikaitse valikkursuse ja sotsiaalainete valdkonna õppeainetega: ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus, inimgeograafia</p>	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist	<ul style="list-style-type: none"> • Analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas • Analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ühiskonna arengus • Tegeleb teadlikult ja võimete kohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi • Nimetab ja kirjeldab terviseriske ning vigastusi, reageerimist nendele ja 	Eristav hindamine

	ennetamise võimalusi	
<p>2. omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust</p>	<ul style="list-style-type: none"> • määratleb Eesti ajaloo olulisemad pöördepunktid sündmused muinasajast tänapäevani, paigutades tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti • selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, õigusruumis, valitsemiskorralduses, riigikaitstes ja kultuurielus, eristades põhjusi ja tagajärgi • toob asjakohaseid näiteid sotsiaalainetes käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta • analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse • tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike • analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselist struktuuri 	<p>Eristav hindamine</p>
<p>3. mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel • iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel • nimetab Eesti ning rahvusvaheliste organisatsioonide NATO, EL ja ÜRO 	<p>Eristav hindamine</p>

	<p>vastastikused õigused ja kohustused</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust • kirjeldab Eesti riigikaitse laiapindset käsitlust • põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust • nimetab kaasaja julgeolekuriske, sh Eesti Vabariigile ning selgitab nende maandamise võimalusi 	
<p>4. hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust • selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel • selgitab enda õigusi ja kohustusi kodanikuna • orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid • kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid 	<p>Eristav hindamine</p>
<p>5. teab elu ja tervist mõjutavaid ohte erinevates kriisisituatsioonides, oskab ohutult käituda ning teisi abistada</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata enamlevinud ohte teda ümbritsevas keskkonnas, teab, kuidas nendeks valmistuda ning oskab ohu korral õigesti käituda (sh leida infot ja käitumisjuhiseid kriisiolukorras tegutsemiseks ning abistada abivajajaid end ohtu seadmata 	<p>Eristav hindamine</p>

Mooduli jagunemine

<p>Ajalugu Auditoorne õpe 30 Iseseisev õpe 9</p>	<p>Alateemad Eesti ajaloo pöördepunktid: Muinasaeg ja etnogenees. Keskaeg ja kontaktid teiste maadega.</p>	<p>Seos õpiväljundiga 2. omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust</p>
---	--	---

	<p>Laastavad sõjad ja rootsi aja tähendus. Pärisorjuse kaotamine ja rahvusliku eneseteadvuse tõus (rahvuslik liikumine). Eesti Vabariigi väljakuulutamise. Vabadussõda ja selle tähendus. Eesti Vabariigi (1920-40) aeg. Eesti II maailmasõjas. Nõukogude aeg ja selle erinevad etapid. Iseseisvuse taastamine ja Eesti naasmine Euroopa vabade riikide hulka. Edasised sammud Eesti iseseisvuse kindlustamisel.</p>	
Hindamine		
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema lõpphinne kujuneb alateema ja iseseisvate tööde hinnetest.	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: mõistab ajajärku, oskab nimetada ajajärgule iseloomulikke tunnuseid. Iseseisev töö vastab teemale, kuid on napp järelduste tegemisel. “4” saamise tingimus: mõistab ajajärku, oskab iseloomustada, tuua näiteid, leida seoseid ja tagajärgi. Iseseisev töö on teemakohane, näitab materjali kogumise ja järelduste tegemise oskust. “5” saamise tingimus: mõistab ajajärku, täidab ülesandeid põhjalikult ja loovalt. Iseseisvat tööd iseloomustab korrektsus, põhjalikkus ja materjali oskuslik käsitlemine.</p>	
Inimeseõpetus Auditorne õpe 20 Iseseisev õpe 6	<p>Alateemad Perekond. Leibkond. Perekonna ajalugu, perekonnavormid, perekonna ülesanded. Seksuaalsuhted. Püsisuhte loomine ja säilitamine. Turvaline seksuaalkäitumine. Seksuaalne identiteet. Terviseriskid seksuaalsuhtes (RVV ja STLH). Enesehinnang ja seksuaalsuhted. Lähisuhtevägivald. Abielu- ja perekonnaseadus. Laps ja vanem. Pereplaneerimine. Lapse areng. Vanemate kasvatusstiilid. Kiindumussuhe ja vanemate roll selle kujunemisel. Kodu ja perekonnaelu. Perekonna eelarve. Pereliikmete vajadused, väärtused ja rollid. Sallivus suhtes. Kriisid perekonnas. Lahkhelid peres ja nende lahendamise võimalused. Lahutus. Lein ja toimetulek sellega.</p>	<p>Seos õpiväljundiga 1. omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist</p>

	Perekonna tähtsus inimese elus, põlvkondadevaheline side, hoolitsus oma vanemate eest.	
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema lõpphinne kujuneb alateema ja iseseisvate tööde hinnetest.	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: Mõistab alateemat. Nimetab alateemas sisalduvaid mõisteid. Iseseisvates ülesannetes on kasutatud vähe algmaterjali.</p> <p>“4” saamise tingimus: Mõistab alateemat. Selgitab ja kirjeldab mõistete sisu ja seoseid. Iseseisvates ülesannetes on materjal teemakohane ja näitab algallikate head tundmist ja järelduste tegemist.</p> <p>“5” saamise tingimus: Mõistab alateemat. Analüüsib seisukohti, suhtumisi ja olukordi. Iseseisev töö täiuslik, tuginedes algmaterjali väga heale tundmisele ja analüüsile.</p>	
Inimgeograafia Auditoorne õpe 20 Iseseisev õpe 6	Alateemad Maailma ühiskonnageograafia. Rahvastik ja majandus Maailma ühiskonnageograafia. Rahvastik ja majandus Euroopa riigid ja rahvastik Maailma riigid ja rahvastik Rahvastiku paiknemine ja tihedus Ränded Pagulasprobleemid maailmas Linnastumine Muutused majanduse struktuuris ja tööhõives Transport Turism	Seos õpiväljundiga 2. omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema lõpphinne kujuneb alateema ja iseseisvate tööde hinnetest. (Hindeline töö, postri tegemine ja ettekanne, tunnitööde kogumik.	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt nõuetele. Tööd on hinnatavad rahuldavalt, kui õpilane valdab põhimõisteid, analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse; tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike; analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselist struktuuri ; kasutab teabeallikaid sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti.</p>	

	<p>“4” saamise tingimus: Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt nõuetele. Õpilane valdab põhimõisteid, analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse; tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike; analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselise struktuuri ; kasutab teabeallikaid sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti. Mõistab alateemat, näitab algallikate head tundmist ja teeb järeldusi.</p> <p>“5” saamise tingimus: Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt nõuetele. Õpilane valdab põhimõisteid, analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse; tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike; analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselise struktuuri ; kasutab teabeallikaid sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti. Mõistab alateemat, analüüsib seisukohti, suhtumisi ja olukordi, tunneb algmaterjali.</p>	
<p>Kehaline kasvatus Auditoorne õpe 20 Iseseisev õpe 6</p>	<p>Alateemad Kergejõustik sprindi tehnika kaugushüpe, kaugushüppe tehnika kuulitõuge ja kuulitõuke tehnika visked heited ja nende tehnika aeroobne- ja anaeroobne vastupidavus kergejõustiku võistlusmäärustiku tundmine ja kohtunikuna tegutsemine Sportmängud korvpalli tehnika ja taktika korvpallimäng jalgpalli tehnika ja taktika jalgpallimäng erinevad sportmängude tutvumine korvpalli ja jalgpalli võistlusmäärustiku tundmine ning kohtunikuna tegutsemine Võimlemine rühi-, koordinatsiooni- ja võimlemisharjutused erinevatele lihasgruppidele</p>	<p>Seos õpiväljundiga 1. omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Mitteristav hindamine</p>	
<p>sh kokkuvõtva hinde kujunemine</p>	<p>Teema lõpphinne kujuneb alateema hinnetest.</p>	

sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi. Osaleb 80% tundides.</p>	
<p>Riigikaitse Auditoorne õpe 30 Iseseisev õpe 9</p>	<p>Alateemad Tänapäeva sõjalised kriisid ja relvakonfliktid. Eesti riigikaitse põhimõtted ja ülesehitus. Kaitsejõud. Ajateenistus ja reservvägi. Riigikaitse strateegia ülesehitus ja ressursid. Julgeolekuriskid ja hädaolukorrad. Riigisisese ohud ja kriisid. Siseturvalisus. Kriisireguleerimine Eestis. Inimõigused Eestis ja maailmas. Kodanikukohustused, kodaniku põhiõigused, kodanikuvabadused. NATO ja Liitlased Geograafilised, poliitilised ja topograafilised kaardid. Asukohad kaardil, koordinaatide süsteem, vahemaade mõõtmine, asimuudi määramine.</p>	<p>Seos õpiväljundiga 3. mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi 5. teab elu ja tervist mõjutavaid ohte erinevates kriisisituatsioonides, oskab ohutult käituda ning teisi abistada</p>
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema lõpphinne kujuneb alateema ja iseseisvate tööde hinnetest.	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel; iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel; nimetab Eesti ning rahvusvaheliste organisatsioonide NATO, EL ja ÜRO vastastikused õigused ja kohustused; kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust; kirjeldab Eesti riigikaitse laiapindset käsitlust; põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust ; nimetab kaasaja julgeolekuriske, sh Eesti Vabariigile ning selgitab nende maandamise võimalusi; oskab hinnata enamlevinud ohte teda ümbritsevas keskkonnas, teab, kuidas nendeks valmistuda ning oskab ohu korral õigesti käituda (sh leida infot ja käitumisjuhiseid kriisiolukorras tegutsemiseks ning abistada abivajajaid end ohtu seadmata</p> <p>“4” saamise tingimus: arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel; iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel; nimetab Eesti ning rahvusvaheliste organisatsioonide NATO, EL ja ÜRO vastastikused õigused ja kohustused; kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust; kirjeldab Eesti riigikaitse laiapindset käsitlust; põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust ; nimetab kaasaja julgeolekuriske, sh Eesti Vabariigile ning selgitab nende maandamise võimalusi; oskab hinnata enamlevinud ohte teda ümbritsevas keskkonnas, teab, kuidas nendeks valmistuda ning oskab ohu korral õigesti käituda (sh leida infot ja käitumisjuhiseid kriisiolukorras tegutsemiseks ning abistada abivajajaid end ohtu seadmata arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel; iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel; nimetab Eesti ning</p>	

	<p>rahvusvaheliste organisatsioonide NATO, EL ja ÜRO vastastikused õigused ja kohustused; kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust; kirjeldab Eesti riigikaitse laiapindset käsitlust; põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust ; nimetab kaasaja julgeolekuriske, sh Eesti Vabariigile ning selgitab nende maandamise võimalusi; oskab hinnata enamlevinud ohte teda ümbritsevas keskkonnas, teab, kuidas nendeks valmistuda ning oskab ohu korral õigesti käituda (sh leida infot ja käitumisjuhiseid kriisiolukorras tegutsemiseks ning abistada abivajajaid end ohtu seadmata. Mõistab alateemat, näitab algallikate head tundmist ja teeb järeldusi.</p> <p>“5” saamise tingimus: arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel; iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel; nimetab Eesti ning rahvusvaheliste organisatsioonide NATO, EL ja ÜRO vastastikused õigused ja kohustused; kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust; kirjeldab Eesti riigikaitse laiapindset käsitlust; põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust ; nimetab kaasaja julgeolekuriske, sh Eesti Vabariigile ning selgitab nende maandamise võimalusi; oskab hinnata enamlevinud ohte teda ümbritsevas keskkonnas, teab, kuidas nendeks valmistuda ning oskab ohu korral õigesti käituda (sh leida infot ja käitumisjuhiseid kriisiolukorras tegutsemiseks ning abistada abivajajaid end ohtu seadmata. Mõistab alateemat, analüüsib seisukohti, suhtumisi ja olukordi, tunneb algmaterjali.</p>	
<p>Ühiskonnaõpetus Auditoorne õpe 20 Iseseisev õpe 6</p>	<p>Alateemad Kaasaegse ühiskonna kujunemine Ühiskonna jätkusuutlikkus. Valitsemise jätkusuutlikkus. Ühiskonna sidusus. Erinevad võimalused ühiskonda liigendada. Nende roll ühiskonna koostoimimisel. Võim. Võimu eesmärgid. Poliitilised ühendused. Demokraatia. Vabad valimised. Valimiste tähendus.</p>	<p>Seos õpiväljundiga 4. hindab üldnimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväarikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Eristav hindamine</p>	
<p>sh kokkuvõtva hinde kujunemine</p>	<p>Teema lõpphinne kujuneb alateema ja iseseisvate tööde hinnetest.</p>	
<p>sh hindekriteeriumid</p>	<p>“3” saamise tingimus: Mõistab alateemat, oskab nimetada alateemale iseloomulikke tunnuseid. Iseseisev töö vastab teemale, kuid materjali kogumisel on piiratud väheste allikatega. “4” saamise tingimus: Mõistab alateemat, oskab iseloomustada, tuua näiteid, leida seoseid ja tagajärgi. Iseseisev töö on teemakohane, näitab materjali kogumise ja järelduste tegemise oskust. “5” saamise tingimus: Mõistab alateemat, täidab ülesandeid põhjalikult ja loovaalt. Iseseisvat tööd iseloomustab korrektsus, põhjalikkus ja materjali oskuslik käsitlemine.</p>	
<p>Õppemeetodid</p>	<p>Avatud loeng, arutelu, grupitööd, meediapõhised uurimised ja analüüsid, esitlused, ettekanded, kontrolltööd, probleemülesanded, allikakriitilise lugemisoskuse omandamine, meediapõhised uurimised ja analüüsid, mõsitekaartide ja</p>	

	<p>esitluste loomine Õppefilmid ja nende analüüsid Probleemülesannete lahendamine Praktilised harjutused staadionil ja spordisaalis Arutelu, meediapõhised uurimised ja analüüsid, probleem-tagajärg seoste analüüs, probleemülesannete lahendamine, allikakriitilise lugemisoskuse omandamine, mõistekaartide ja esitluste koostamine. Õppekäigud Tervisemuuseumi ja RH Terve Noore Kabinetti.</p>
Hindamismeetodid	
Mooduli hindamine	Eristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli hindamine on eristav. Mooduli hinne kujuneb teema hinnete alusel. Kõik teemahinded peavad olema vähemalt rahuldavad.</p>
sh lävend	<p>“3” saamise tingimus: Kõikide alateemad on hinnatud ja saavutatud on tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele. “4” saamise tingimus: Kõikide alateemad on hinnatud ja on tuleb saavutatud tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele. “5” saamise tingimus: Kõikide alateemad on hinnatud ja on tuleb saavutatud tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.</p>
Õppematerjalid	<p>“Gümnaasiumi perekonnaõpetuse õpik.” Tallinn 2007; M. Ney “ Perekonnaõpetuse tööraamat gümnaasiumile.” Maurus2016; Digiõppevaramu: Perekonnaõpetus. Õpetaja poolt koostatud töölehed (seksuaalkasvatus, perekonnafunktsioonid ja ajalugu, enesehinnangu kujunemine), erinevad enesetundmist hõlbustavad testid, artiklite kogumikud ja juhendmaterjalid, perekonnaseadus. Õppefilmid.</p> <p>Riigikaitse õpik gümnaasiumidele ja kutseõppeasutustele (2019) Vahtre, L. Eesti ajalugu gümnaasiumile. 2004. Eesti Vabariigi Põhiseadus, õpetaja koostatud Power Pointid, töölehed, teemakohased artiklid ajakirjandusest, dokumentaalfilmid, Eesti ajaloo e-õpiku (kirjastus Maurus) lisamaterjalid. H. Raudla, K. Kroon, T. Viik “Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile” I ja II osa. Aivar Kriiska, Ain Mäesalu, Anti Selart, Inna Põltsam-Jürjo, Pärtel Piirimäe Eesti ajaloo õpik I, gümnaasiumile 2014, Pärtel Piirimäe, Andres Andresen, Marten Seppel, Ago Pajur Eesti ajaloo õpik II 2015 Atlased, kaardid, kontuurkaardid. Ü. Liiber. Geograafia õpik gümnaasiumile. Opiq Majandusgeograafia ja majanduse struktuur.</p>

Rakvere Ametikool
Baasmoodul „Loodusained“

Mooduli nimetus	Mooduli selgitus	Mooduli eest vastutav isik
Loodusained	6 EKAP	Andrus Raal
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad	
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava loodusaine valdkonna ainetega: bioloogia, geograafia, keemia, füüsika	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalse objektide kirjeldamisel	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab Maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid • Kirjeldab Maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid • Kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutab selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid • Lahendab ja vormistab erinevaid ülesandeid ja kasutab selleks korrektselt mõõtühikuid • leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel • Koostab erinevate andmete põhjal tabeleid 	Mitteeristav hindamine

	<p>ja graafikuid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iseloomustab evolutsiooni kulgu ning seostab protsesse looduses nähtavaga 	
<p>2. mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel • Kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid • Iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi • Kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi • Kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust • Kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel • Lahendab ja vormistab erinevaid ülesandeid ja kasutab selleks korrektselt mõõtühikuid • Kasutab õigesti mõõtühikute süsteeme • Teostab õigesti arvutused, kontrollib saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektselt • leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel • Koostab erinevate andmete põhjal tabeleid ja graafikuid 	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel 	
<p>3. mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritsevakeskkonna mõjust inimese tervisele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe) • Iseloomustab inimese keemilist koostist ja mõistab pärandumise seaduspärasusi • Kirjeldab inimese arengut ja tervisliku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast • Selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel • leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel • Koostab erinevate andmete põhjal tabeleid ja graafikuid 	Mitteeristav hindamine
<p>4. leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab teaduse ning tehnoloogia võimalusi ja piiranguid ühiskonna heaolu ja majanduse arengu tagamiseks • Selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid • Selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi • Kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale. • Võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi. • Nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid • Kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest 	Mitteeristav hindamine

	<ul style="list-style-type: none"> • Võrdleb erinevaid eetilisi- moraalseid seisukohti ning nende usaldusväärsust • Nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme • Selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid • Selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme • Kirjeldab inimese arengut ja tervisliku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast • Kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme • Kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe 	
--	--	--

Mooduli jagunemine		
Mikromaailm ja aineehitus/füüsika Auditoorne õpe 26 Iseseisev õpe 8	Alateemad MIKROMAAILMA EHITUS 1,3 EKAP (34t= 26t T + 8t IS) Ideaalse gaasi olekuvõrrand, ülesannete lahendamine Planetaarne aatomimudel, elementaarosakesed Elektrostaatika, elektrinähtused - Elektrostaatika nähtus, ülesannete lahendamine - Alalisvool, vahelduvvool, magnetism, ülesannete lahendamine Optika põhiseadused	<ul style="list-style-type: none"> • Seos õpiväljundiga 2. mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb iga alateema kokkuvõtvast testist ja alateemaga seotud töölehtede (iseseisev töö) hinnetest. Test: Soojusõpetus Test: Elekter Referaat optikast. Iseseisvad tööd: Tööleht aatomi ehituse kohta Ülesannete lahendamine ideaalse gaasi olekuvõrrandi põhjal. Elektrilised suurused, mõõteriistad, elektrimasinad.	

	Optika kasutamine erinevates elusfäärides.	
sh hindekriteeriumid	Hindamisülesandeid hinnatakse mitteeristavalt ning tuleb saavutada tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	
Mikromaailm ja aineehitus/keemia Auditoorne õpe 20 Iseseisev õpe 6	Alateemad <ul style="list-style-type: none"> Anorgaaniliste ainete põhiklassid - nimetuste ja valemite koostamine, tähtsamad keemilised omadused. Aatomi ehitus- aatomi ehituse põhimõtted, ioonid, isotoobid. Lahused- lahuste koostis, liigid. Lahustumise mehhanism	<ul style="list-style-type: none"> Seos õpiväljundiga 2. mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb iga alateema kokkuvõtvast testist <ul style="list-style-type: none"> Ainete põhiklassid Aatomi ehitus Lahused ja alateemaga seotud töölehtede (iseseisev töö) hinnetest <ul style="list-style-type: none"> Tööleht-ainete põhiklassid Tööleht-aatomi ehitus Tööleht- Lahused Tööde tulemused peavad vastama hindamiskriteeriumitele.	
sh hindekriteeriumid	Hindamisülesandeid hinnatakse mitteeristavalt ning tuleb saavutada tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	
Universum ja selle kujunemine Auditoorne õpe 20 Iseseisev õpe 6	Alateemad <p>Maailma mudelid. Universumi mõiste, areng, tekkimine. Päikesesüsteemi tekkimine, kehad. Tähtede kujunemine, areng. Varjutused, aastaajad, ööpäev. Liikumine ja selle mõõtmine. Taustsüsteemid. Vastasmõjud</p>	Seos õpiväljundiga <p>1. mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel</p>
Hindamine	Mitteeristav hindamine	

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kontrolltöö: Maa sfäärid. Universum. Koostada etteantud teemal referaat astronoomias . Test: Mõõtühikute teisendamine. Test: Mehaanika, kinemaatika. Iseseisvad tööd: Referaat astronoomias Mõõtühikute teisendamine. Praktiline töö keha massi, ruumala ja tiheduse määramine.	
sh hindekriteeriumid	A” saamise tingimus: Hindamisülesandeid hinnatakse mitteeristavalt ning tuleb saavutada tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	
Loodusteaduse rakendamisvõimalusi Auditoorne õpe 10 Iseseisev õpe 4	Alateemad LOODUSTEADUSTE RAKENDUSVÕIMALUSI. -Rakendusbioloogia lähtekohad. Seos teiste teadustega. -Kloonimine kui paljundusmeetod. Taimede meristeempaljundus. Imetajate kloonimine. -Tüvirakud ja rakuteraapia -Transgeensed organismid (GMO) -Nanotehnoloogia ja kaasaegne materjaliteadus -Uusimad võimalused loodusteaduste rakendamisel (jooksvalt ilmuvad avastused/leiutised)	Seos õpiväljundiga 4. leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Iseseisev töö: Teaduse viimaste aastate saavutustest (Ajakirjade Horisont artiklite põhjal); Tunnitööna ettekanne mõne tunniteema kohta.	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesandeid hinnatakse mitteeristavalt ning tuleb saavutada tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	
Looduskeskkond ja keskkonnakaitse Auditoorne õpe 10 Iseseisev õpe 2	Alateemad KESKKOND JA KESKKONNAKAITSE 10A+2IS -Globaliseerumine ja globaalsed keskkonnaprobleemid: jäätmed, veekasutus. -Jätkusuutlik energiatootmine 21. sajandil. -Rahvusvaheline koostöö: Pariisi Leping ja rohepööre -Säästev areng -Tarbimine kui keskkonnaprobleemide käivitav jõud -Loodusliku mitmekesisuse säilitamine ja kaitse -Ökojalajälje arvutamine ja analüüs TEGEVUSED:	Seos õpiväljundiga 4. leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel

	Rühmatööd ja esitlused järgmistel teemadel: Jäätmete sorteerimine ja taaskasutus Vee säästlik kasutamine koduses majapidamises Õpilaste tarbimise iseloomustus ja võimalik muutmine Iseseisev töö: oma ökojalajälje arvutamine ja analüüs.	
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Iseseisev töö: Õpilane arvutab välja oma ökoloogilise jalajälje ja analüüsib selle tulemusi keskkonnamõjust lähtuvalt Või teeb koduse uurimustöö oma koduse majapidamise prügitikke ja sorteerimise teemal Või teeb koduse uurimustöö vee kasutamise teemal Tunnitööna valmistab ette ja esitab vähemalt ühe ettekande käsitledaval teemal.	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesandeid hinnatakse mitteeristavalt ning tuleb saavutada tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	
Organism kui tervik /bioloogia Auditoorne õpe 14 Iseseisev õpe 4	Alateemad ORGANISM KUI TERVIK -Homöostaas: energiabilanss, veebilanss, termoregulatsioon, veresuhkru ja vereringe regulatsioon, treeningu füsioloogia, vananemine. -Kõrgem närvitalitus, õppimine ja mälu -Nakkushaigused, vaktsineerimine -Pärilikkuse seaduspärasused, Mendeli seaduste rakendused, suguliitelised haigused -Tervislik toitumine TEGEVUSED: Rühmatööd, ettekanded ja arutelud teemadel Homöostaasi mõjutavad tegurid Tervisliku toitumise põhimõtted ja tegelikkus Iseseisev töö teemadel „Vaktsineerimine“ või „Minu toitumise analüüs“	Seos õpiväljundiga 3. mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritsevakeskkonna mõjust inimese tervisele
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Iseseisev töö toitumise või nakkushaiguste teemal Või jälgimisülesanne õpilase toitumisest 1 päeva jooksul ning sellest järelduste tegemine Tunnitööna ettekande valmistamine ja esitus mõnel tunniteemal.	
sh hindekriteeriumid	Hindamisülesandeid hinnatakse mitteeristavalt ning tuleb saavutada tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	
Organism kui tervik	Alateemad	Seos õpiväljundiga

/keemia Auditoorne õpe 20 Iseseisev õpe 6	<ul style="list-style-type: none"> • Orgaanilise keemia eripära, struktuur ja põhimõisted • Orgaanilised ühendid <ul style="list-style-type: none"> - süsivesinikud, nende oksüdeerumine - alkoholid, karbonüülühendid, polümeerid, süsivesikud. 	3. mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritsevakeskkonna mõjust inimese tervisele
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb kahest kokkuvõtvast testist: <ul style="list-style-type: none"> • Süsivesinikud. • Orgaanilised ühendid ja alateemadega seotud töölehtede (iseseisev töö) hinnetest: <ul style="list-style-type: none"> • Orgaanilised ühendid. Süsivesinikud • Tähtsamate orgaaniliste ühendite omadused ja kasutamine • Tähtsamate polümeeride omadused ja kasutamine. Tööde tulemused peavad vastama hindamiskriteeriumitele	
sh hindekriteeriumid	Hindamisülesandeid hinnatakse mitteeristavalt ning tuleb saavutada tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	

Õppemeetodid	Arutelu, iseseisev töö, referaat, ülesannete lahendamine. Rühmatöö, arutelu, iseseisev töö. Arutelu Rühmatöö Referaat Iseseisev töö Arutelu, rühmatöö, iseseisev töö Õppekäik- Tervishoiumuuseum	
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne on A kui õppija on kõik õpiväljundid saavutanud	
sh lävend	"A" saamise tingimus: -: Kõikide alateemad on hinnatud ja saavutatud on tulemus, mis vastab hindamiskriteeriumitele.	

Õppematerjalid	Õpetajate poolt koostatud konspektid ja õppematerjalid. Teemakohased videod erinevates voogedastusportaalides. Keemia õpik ja töövihik kutsekoolidele Füüsika õpik ja töövihik kutsekoolidele Keemia X ja XI klass Bioloogia õpik gümnaasiumile I, II, III, IV osa Vello Keppart Keskkonnakaitse. Jäätmekäitlus. Ajakirjad Horisont ja Eesti Loodus Maailma ühiskonnageograafia õpik gümnaasiumile I, II osa
-----------------------	--

Baasmoodul „Matemaatika“

Mooduli nimetus	Mooduli selgitus	Mooduli eest vastutav isik
Matemaatika	5 EKAP	Anneli Salmistu
Nõuded mooduli alustamiseks	põhiharidus	
Mooduli eesmärk	Matemaatikaõpetusega taotletakse, et õppija kasutab oma matemaatikateadmisi elus edukalt toimetulekuks. Moodul on seostatud gümnaasiumi riikliku õppekava matemaatika valdkonnaga.	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult	<ul style="list-style-type: none"> • sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused, toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid • kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust • kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks 	Eristav hindamine

<p>5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust • kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid • leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info • koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses • nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus- ja raskusühikud, pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid, arvutab protsente ja promille • kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi • valib ja kasutab ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid • kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks • kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest • teab ja kasutab matemaatilise statistika ja tõenäosusteooria elemente • selgitab matemaatiliste tehete abil loteriide ja laenudega seotud riske • arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid ning teisendab enamkasutatavaid valuutasid • arutleb säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta 	
---	--	--

Mooduli jagunemine

Matemaatika I

Alateemad

Seos õpiväljunditega:

<p>Auditoorne 50 Iseseisev õpe 15</p>	<p>Arvutamine Tehted ratsionaalarvudega; arvuhulgad (naturaalarvud N, täisarvud Z, ratsionaalarvud Q, irratsionaalarvud I, reaalarvud R). Ümardamine. Arvu absoluutväärtus (mõiste ja geomeetiline tähendus). Täisarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga aste (arvu juur). Tehted astmetega. Arvu kümme astmed. Arvu standardkuju. Arvutamine taskuarvutiga. Ühend ja ühisosa (sümboolika kasutamine; ülesanded hulkade ühendi ja ühisosa kohta, graafiline kujutamine).</p>	<p>1) kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust 2) kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3) seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4) esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Eristav hindamine</p>	
<p>sh kokkuvõtva hinde kujunemine</p>	<p>Arvestustöö, mille käigus hinnatakse kogu teemat arvutamine</p>	
<p>sh hindekriteeriumid</p>	<p>“3” saamise tingimus: Arvutab reaalarvudega õigesti peast, kirjalikult või taskuarvutiga. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab konspekti(õpiku, käsiraamatu vms)/näidete abil elulisi tekstülesandeid “4” saamise tingimus: Arvutab reaalarvudega õigesti peast, kirjalikult või taskuarvutiga. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab iseseisvalt elulisi sõnalisi tüüpülesandeid “5” saamise tingimus: Arvutab reaalarvudega õigesti peast, kirjalikult või taskuarvutiga. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ja vormistab korrektse lahenduskäigu</p>	
<p>Matemaatika I</p>	<p>Alateemad Mõõtühikud Mõõtühikute vahelised seosed, teisendamine. Elulise sisuga tekstülesanded</p>	<p>Seos õpiväljundiga 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning</p>

		jätksuutlikkuse hindamisel
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvestustöö Teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: Võrdleb erinevaid mõõtühikutega väljendatud suurusi. Esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust (aja planeerimine, säästlik tarbimine, isikliku eelarve koostamine) Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui Internetis leiduvaid teabeallikaid Teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust (aja planeerimine, säästlik tarbimine, isikliku eelarve koostamine)</p> <p>“4” saamise tingimus: Võrdleb erinevaid mõõtühikutega väljendatud suurusi. Esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust (aja planeerimine, säästlik tarbimine, isikliku eelarve koostamine) Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui Internetis leiduvaid teabeallikaid Teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Esitab tõepäraseid vastuseid ja toob näiteid lähtuvalt igapäevaelust (aja planeerimine, säästlik tarbimine, isikliku eelarve koostamine)</p> <p>“5” saamise tingimus: Võrdleb erinevaid mõõtühikutega väljendatud suurusi. Esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust (aja planeerimine, säästlik tarbimine, isikliku eelarve koostamine) Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui Internetis leiduvaid teabeallikaid Teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Esitab tõepäraseid vastuseid ja toob näiteid ning võrdleb erinevaid võimalusi lähtuvalt igapäevaelust (aja planeerimine, säästlik tarbimine, isikliku eelarve koostamine)</p>	
Matemaatika I	Alateemad Avaldised. Võrrandid ja võrratused	Seos õpiväljundiga 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust 3. seostab matemaatika teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvestustöö	
sh hindekriteeriumid	“3” saamise tingimus: -Lihtsustab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemit, lahendab lihtsamaid	

	<p>lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning normaalkujulisi ruutvõrrandeid . Lahendab lihtsamaid lineaarvõrratusi. Elulisi tekstülesandeid lahendab konspekti/näidete abil. “4” saamise tingimus: Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemeid kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid . Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt ja elulisi tüüpülesandeid, vormistab korrektse lahenduskäigu. “5” saamise tingimus: Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemeid kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid . Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid, vormistab korrektse lahenduskäigu</p>
Matemaatika I	<p>Alateemad Protsent Osa ja tervik, protsent, promill. Elulise sisuga tekstülesanded.</p> <p>Seos õpiväljundiga 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel</p>
Hindamine	Eristav hindamine
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvestustöö protsentülesanded
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: Arvutab protsenti (osa) tervikust. Arvutab tervikut protsendimäära (osamäära) ja osa kaudu. Leiab, mitu protsenti üks suurus moodustab teisest. Arvutab promilli (nt. alkoholisisaldust veres) Vormistab korrektselt lahenduskäigu. “4” saamise tingimus: Lahendab kolme tehtega elulisi protsentülesandeid (näiteks niiskusekadu, lahuse ülesanded, suuruste muutumise ülesanded). Vormistab korrektselt lahenduskäigu. “5” saamise tingimus: Lahendab iseseisvalt ja loovalt vähemalt kolme tehtega elulisi protsentülesandeid. Vormistab korrektselt lahenduskäigu. Vajadusel põhjendab saadud tulemust.</p>

	Valib erinevate võimaluste vahel ökonoomsema lahenduskäigu.	
Matemaatika I	Alateemad Majandusmatemaatika elemendid Raha ja valuuta. Liht- ja liitintress. Laen ja hoiustamine, laenu tagasimakse-graafik. Palk ja kehtivad maksud töövõtjale ja tööandjale. Käibemaks, hind käibemaksuga ja käibemaksuta. Hinnamuutused (soodushind, hinnatõus jt). Diagrammide lugemine.	Seos õpiväljundiga 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvestustöö	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: Teisendab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid. Teisendab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid.</p> <p>“4” saamise tingimus: Teisendab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Selgitab laenudega seotud riske, arutleb säästmise vajalikkuse ja kiiralaenude üle. Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid. Loeb tekstis, tabelist, jooniselt vajaliku info, analüüsib seda ja teeb järeldusi. Teeb excelis diagramme. Konspekti abiga.</p> <p>“5” saamise tingimus: Teisendab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Selgitab laenudega seotud riske, arutleb säästmise vajalikkuse ja kiiralaenude üle.</p>	

	<p>Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid.</p> <p>Kasutab infotehnoloogilisi vahendeid ülesannete lahendamisel. Oskab probleemülesandeid lahendada ja neid ise püstitada. Julgeb avalikult esineda ja oma seisukohta kaitsta.</p> <p>Iseseisvalt. Teisendab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi.</p>	
Matemaatika I	<p>Alateemad</p> <p>Tõenäosusteooria ja statistika</p> <p>Sündmuse tõenäosus, tõenäosuse summa ja korrutis (sh tõenäosus loteriis ja hasartmängudes).</p> <p>Statistika põhimõisted ja arvarakteristikud. Statistiline ja variatsioonirida, sagedustabel ja suhteline sagedus, diagrammid keskvärtus, kaalutud keskmine, mediaan, mood, maksimaalne ning minimaalne element, standardhälve.</p> <p>Statistiliste andmete kogumine, süstematiseerimine, statistiline andmetöötlus</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvestustöö tõenäosusteooria ja statistika, loteriide ja hasartmängude riskid	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: õpilane lahendab õigesti tõenäosusteooria ja statistika näidisülesandeid. Õpilane mõistab loteriide ja hasartmängudega seotud riske.</p> <p>“4” saamise tingimus: õpilane lahendab õigesti tõenäosusteooria ja statistika näidetele baseeruvaid ülesandeid. Õpilane mõistab loteriide ja hasartmängudega seotud riske ning toob näiteid erinevate riskide kohta.</p> <p>“5” saamise tingimus: õpilane lahendab “Tõenäosusteooria” ja “Statistika” teooriale baseeruvaid loogilist mõtlemist ja järeldusoskust nõudvaid probleemülesandeid ; Õpilane võrdleb erinevaid loteriide ja hasartmängudega seotud riske.</p> <p>Õpilane on esitanud iseseisva töö, esitluse “Loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest”.</p>	
Matemaatika II Auditoorne 50 tundi	<p>Alateemad</p> <p>Jooned tasandil</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste

Iseseisev 15 tundi	<p>Punkti asukoha määramine tasandil. Lõigu pikkus, kahe punkti vaheline kaugus, vektori mõiste ja tähistamine, vektori pikkus, nullvektor, ühikvektor, vastandvektor, vektorite geomeetriline liitmine. Sirge, parabooli ja ringjoone võrrandid. Sirge joonestamine võrrandi järgi</p>	<p>ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel <p>1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvestustöö	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Joonestab võrrandi järgi sirge tasandil. Tunneb antud võrrandi järgi joone kuju (sirge parabool, ringjoon)</p> <p>“4” saamise tingimus: Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli. Koostab konspekti abil sirge võrrandi, kui sirge on antud: kahe punktiga; punkti ja sihivektoriga; tõusu ja algordinaadiga; punkti ja tõusuga ning teisendab üldvõrrandiks.</p> <p>“5” saamise tingimus: Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate, vektori algus- ja lõpp- punkti koordinaate.</p>	

	<p>Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi.</p> <p>Liidab vektoreid geomeetriliselt.</p> <p>Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli.</p> <p>Koostab sirge võrrandi, kui sirge on antud: kahe punktiga; punkti ja sihivektoriga; tõusu ja algordinaadiga; punkti ja tõusuga ning teisendab üldvõrrandiks, võrrandiks tõusu ja algordinaadi järgi.</p>
Matemaatika II	<p>Alateemad Trigonomeetria</p> <p>Seos õpiväljundiga</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Hindamine	Eristav hindamine
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvestustöö
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada konspekti/näidete abil (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti.</p> <p>Oskab valemikaardi abil leida õigeid elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemid.</p> <p>“4” saamise tingimus: Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti.</p> <p>Liigitab tasandilisi kujundeid, oskab valemikaardi abil leida õigeid elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemid. Esitab tõepäraseid vastused lähtuvalt igapäevaelust.</p> <p>“5” saamise tingimus: Lahendab iseseisvalt (abimaterjale kasutamata) elulisi ülesandeid trigonomeetriateadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust.</p> <p>Liigitab tasandilisi kujundeid ja teab elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemid. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ja vormistab korrektse lahenduskäigu</p>

Matemaatika II	Alateemad Planimeetria	Seos õpiväljundiga 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsidest ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Arvustustöö	
sh hindekriteeriumid	“3” saamise tingimus: Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja lahendab antud andmetega kujundi pindala ja ümbermõõdu. valemite lehe abil kõik kujundid “4” saamise tingimus: Õpilane teisendab ühikud ja vormistab lahenduskäigu korrektselt. Trigonomeetria valemikaardi abiga “5” saamise tingimus: Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja arvutab kujundite pindala ja ümbermõõdu. Lahendab loova elulisi ülesandeid trigonomeetria - ja planimeetria teadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust.	
Matemaatika II	Alateemad Stereomeetria	Seos õpiväljundiga 1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsidest ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Hindamine	Eristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde	Arvestustöö	

kujunemine	
sh hindekriteeriumid	<p>“3” saamise tingimus: õppija lahendab nädisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid valemite lehe abi, teeb joonis, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust. Esitleb iseseisva töö ja vastab mõnele esitatud küsimusele</p> <p>“4” saamise tingimus: õppija lahendab nädisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid, teeb joonis, vajadusel teisendab mõõtühikuid, esitab vastuse lähtudes igapäevaelust. Esitleb iseseisva töö ja vastab esitatud küsimustele</p> <p>“5” saamise tingimus: õppija lahendab elulisi stereomeetria ülesandeid, esitab põhjaliku lahenduskäigu, teeb joonis, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust, suudab hinnata vastuse õigsust. Esitleb iseseisva töö mis on sooritatud programmiga</p>

Õppemeetodid	Loeng, arutelu, ülesannete lahendamine, iseseisev töö, rühmatöö, paaristöö
Hindamise meetodid	Kontrolltöö, arvestustöö
Mooduli hindamine	Eristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne saadakse kui kõik õpiväljundid on saavutatud läveni tasemele vastavalt (Kõik hindamisülesanded on sooritatud - kõikide teemade konspekt on olemas, lahendatud on iseseisvad ülesanded, kõik ülesanded on lahendatud) või seda ületaval tasemel ja seda väljendatakse hinnetega „4“ või „5“
sh lävend	<p>Õpiväljundite saavutatuse taset hinnatakse järgmiselt:</p> <p>1) hinne „5“ – „väga hea“ – õpilane on saavutanud õpiväljundid lävendit ületaval tasemel, mida iseloomustab väljundite iseseisev, eesmärgipärane ja loov kasutamine;</p> <p>2) hinne „4“ – „hea“ – õpilane on saavutanud õpiväljundid ületaval tasemel, mida iseloomustab väljundite eesmärgipärane kasutamine;</p> <p>3) hinne „3“ - „rahuldav“ – õpilane on saavutanud kõik õpiväljundid läveni tasemel, vastavalt hindamiskriteeriumitele.</p>
Õppematerjalid	<p>Foxacademy https://www.foxcademy.com/</p> <p>Opiq https://www.opiq.ee/</p> <p>Leego, T., Vedler, L., Vedler, S. (2002). Matemaatika õpik kutseõppeasutustele. Tartu: AS Atlex.</p> <p>Leego, T., Vedler, L., Vedler, S. (2003) Matemaatika töövihik kutseõppeasutustele. 1. osa, Tartu: Atlex.</p> <p>Leego, T. (2003) Matemaatika töövihik kutseõppeasutustele. 2. osa, Tartu: Atlex.</p> <p>A.Oks Gümnaasiumi kitsas matemaatika IV-IX 2013-2018</p>

Rakvere Ametikool

Baasmoodul „Võõrkeel“

Mooduli nimetus	Mooduli selgitus	Mooduli eest vastutav isik
Võõrkeel	Mooduli maht (EKAP) 4,5	Merilen Ivask
Nõuded mooduli alustamiseks	Omab 3. taset	
Mooduli eesmärk	<p>Õpetusega taotletakse, et õppija suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana B-keeleoskustasemel.</p> <p>Võõrkeelte õpetamisega taotletakse, et kutsekooli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; 2) mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut; 3) on omandanud teadmisi eri kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid; 4) on omandanud elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused. 	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
<p>1. suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana; esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti;</p> <p>2. kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga;</p> <p>3. kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega;</p> <p>4. mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel</p> <p>5. on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisoõnavara ja tuttavas olukorras grammatiliselt õiget keelt • esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes • väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B-keeleoskustasemel) • tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast • koostab oma kooli (lühit) tutvustuse • põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks • hindab oma võõrkeeleoskuse taset • põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid 	Eristav hindamine

<p>rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusdokumendid</p>	<p>eriala ja elukestva õppega</p> <ul style="list-style-type: none"> • eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust • kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades • võrdleb sihtkeele/emakeele maa(de) ja Eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme • arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovitab külastada mõnda sihtkohta • kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles • tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi • koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, Europassi CV, arvestades sihtmaa eripärasid 	
---	--	--

Mooduli jagunemine

<p>Võõrkeel Auditoorne õpe 90 Iseseisev õpe 27</p>	<p>Alateemad</p> <p>MINA JA MAAILM Mina ja eakaaslased: iseenda ja oma kaaslase tutvustus Inimene kui indiviid (loomus ja käitumine, iga inimese kordumatu eripära, väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale, inimsuhted) Perekond, peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine Eesti geograafiline asend ja kliima, rahvastik ja mitmekultuuriline ühiskond, ajalugu, kultuuritraditsioonid ja tavad, kultuur kui looming, vaatamisväärsused, rahvusvaheline koostöö Eesti kui Euroopa Liidu liikmesriik: ELi liikmesriigid, ELi töökorraldus Inglise keelt kõnelevad maad (riiklus, sümboolika, geograafiline asend, loodus, kliima, vaatamisväärsused, sündmused, tuntud inimesed) Erinevad maad, inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid, väärtushinnangud)</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <p>suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana; esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti;</p> <p>kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga;</p> <p>kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega;</p>
---	---	--

	<p>KESKKOND JA TEHNOLOOGIA Keskonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus, tööstus ja kultuur, kaitsealad, saasteallikad Loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ning kliimamuutused Keskonna jätkusuutlik areng Keskonnaprobleemid läbi oma eriala Inimene kui looduse osa (eluring: sünd, elu ja surm, tasakaal inimese ja looduse vahel) Elukeskkond: elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel Teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus Leiutised ja nende kirjeldamine lähtudes erialast Teabekeskond: infootsing ja -vahetus Keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne Suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne) Kaasaegsed suhtluskeskkonnad ning meedia, eelised, puudused, ohud Oma suhtluskeskkonna kirjeldamine, selle plussid ja miinused Majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond Sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus; ebaterved eluviisid, kuritegevus</p> <p>HARIDUS JA TÖÖ Riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused Haridussüsteem, õppimisvõimalused, kutsevalik (kohustuslik kooliharidus, iseõppimine, koolikeskkond ja -traditsioonid, noorteorganisatsioonid, kooli ja õpitavate erilade tutvustus) Edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal Elukestev õpe ja selle tähtsus Eneseanalüüs õppijana Mina tööturul Töö- ja karjääri võimalused Eestis ja mujal (vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks, elukutsevaliku võimalused ja karjääri plaanimine, raha teenimine ehk sissetulekud ja väljaminekud ning hinnad, tööpuudus, töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga</p>	<p>mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel</p> <p>on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusedokumentid</p>
--	---	--

	<p>töö, puhkus, suhted töökollektiivis, meeldiv ja sundimatu keskkond, motiveeritud töötaja, puudega inimeste töö)</p> <p>Tööle siirdumiseks vajalike dokumentide koostamine ja vormistamine (Europassi CV ja kaaskirja koostamine, keeletaseme analüüs)</p> <p>Tööintervjuu</p>	
--	--	--

<p>Lõiming</p>	<p>Keel ja kirjandus. Mõlemas valdkonnas arendatakse oskust kasutada keelt erinevates suhtlusolukordades, et saavutada oma eesmärgid, arvestades suhtlusnorme ja keelekasutustavasid. Mõlemas valdkonnas arendatakse kirjalikku ja suulist eneseväljendusoskust, luuakse tekste ning õpitakse neist aru saama.</p> <p>Matemaatika. Matemaatikapädevuse arengut toetab erinevates alustekstides sümbolite, graafikute, tabelite ning diagrammide abil esitatud teabe mõistmise, seostamise ja edastamise oskuse arendamine. Mõlemas valdkonnas arendatakse funktsionaalset lugemisoskust, oskust loogiliselt arutleda ja põhjendada, suutlikkust ennast selgelt ja täpselt väljendada.</p> <p>Loodus- ja sotsiaalsed. Lõiming saavutatakse erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppetegevuste kaudu. Võõrkeelte õppes juhitakse õpilasi muu hulgas väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi; ära tundma kultuurilist eripära ning järgima üldtunnustatud käitumisreegleid; omandama teadmisi kodanikuõigustest ning -vastutusest; kujundama oma arvamust ning olema aktiivne ja vastutustundlik kodanik.</p> <p>Kunstiained. Kunstipädevusega puututakse kokku kultuurilise teadlikkuse kujundamise kaudu, õppides tundma eri maade kultuuripärandit nii teemade kui ka vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jm). Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone, kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgelisust.</p> <p>Kehaline kasvatus. Mõlemas valdkonnas suunatakse väärtustama tervislikku eluviisi ja kehalist aktiivsust. Mõlemas valdkonnas on oluline salliv suhtumine kaaslastesse, ausa mängu reeglite järgimine ning oskus teha koostööd.</p>
<p>Õppemeetodid</p>	<p>lugemis- ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel; intervjuu/dialoog; suuline esitus/monoloog; vestlus; rühmatöö; õppekäik ja aruanne; video v. filmi vaatamine; arutelu; viktoriin ja ristsõna; essee; aruanne; ajurünnak; rollimäng; töölehe täitmine; internetiotsing; testid; eneseanalüüs; küsimuste koostamine/küsimustele vastamine; refereering</p>
<p>Hindamismeetodid</p>	<p>Kontrolltöö (sõnavara, lugemine, kuulamine, kirjutamine)</p> <p>Test (sõnavara)</p>

	<p>Suuline või kirjalik ettekanne</p> <p>Esitlus</p> <p>Töölehe täitmine</p> <p>Tekstiloomed (essee, arutlus, refereering)</p>
Mooduli hindamine	Eristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Hindamise eelduseks on iseseisvate tööde ja teema hindamisülesannete esitamine ning sooritamine lävendi tasemel. Saadud positiivsete hinnete põhjal arvutatakse keskmise hindena mooduli hinne.</p> <p>Tööd tuleb esitada tähtjaks. Iga hilinenud päeva eest lahutatakse maksimaalsest võimalikust punktide arvust 5%. Kirjalikud tööd vormistatakse vastavalt kooli kirjalike tööde vormistamise juhendile. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga „2”. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „2”, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.</p> <p>Moodulis on järgmised hindamisülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iseenda kirjalik tutvustus vastavalt juhendile 2. Teema kompleksülesanne: mõistekaart/ristõna/viktoriin, suuline või kirjalik esitus vastavalt juhendile 3. Teema kompleksülesanne: kuulamisülesanne, sõnavaratest, lugemisülesanne, kirjutamisülesanne 4. Esitlus (abivahendiks PowerPoint või poster) inglise keelt kõneleva maa kohta (riiklus, sümbolika, geograafiline asend, loodus, kliima, vaatamisväärsused, sündmused, tuntud inimesed) 5. Paaritöö: esitlus (abivahendiks PowerPoint või poster) ühest leiutisest (kirjeldab selle mõju keskkonnale ja inimese tervisele) lähtuvalt erialast. 6. Essee keskkonnaprobleemidest lähtuvalt erialast 7. Essee: personaalsed, haridusalased ning karjäärialased eesmärgid 8. Europassi CV ja kaaskirja kirjutamine, näidistööintervjuu sooritamine 9. Eneseanalüüs 10. Referaat <p>Osaoskuste osakaal hinde kujunemisel: rääkimine 30%, lugemine 30%, kuulamine 20%, kirjutamine 20%.</p>
sh lävend	<p>“3” saamise tingimus: õpilane on saavutanud 50-74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.</p> <p>“4” saamise tingimus: õpilane on saavutanud 75-89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.</p> <p>“5” saamise tingimus: õpilane on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.</p>

Õppematerjalid	<p>On Screen (3/B2/B2+) - Student's Book [Jenny Dooley, Virginia Evans] English Grammar in Use [Raymond Murphy] Come along: vocationally oriented English language learning material [Leili Bergmann, Ege Meister, Urve Mölder] Õpetaja koostatud materjalid</p>

Rakvere Ametikool

Baasmoodul „Kunstiained“

Mooduli nimetus	Mooduli selgitus	Mooduli eest vastutav isik
Kunstiained	1,5 EKAP	Riina Kohver
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad	
Mooduli eesmärk	<p>Õpetusega taotletakse, et õppija kasutab kunsti- ja muusikaalaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.</p> <p>Seos gümnaasiumi riikliku õppekava kunsti valdkonna õppeainetega: muusika, kunst</p>	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
<p>1. eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid;</p> <p>tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooaga;</p> <p>analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust</p>	<p>Võrdleb näidete alusel erinevate kunstiliike ja muusikažanreid</p> <p>Määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel</p> <p>Uurib ja kirjeldab enda poolt valitud kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta</p>	Mitteeristav hindamine

<p>läbi vahetu kogemuse;</p> <p>kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks;</p> <p>väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse</p>	<p>Koostab oma Eesti lemmikteostest virtuaalse kogu ja esitleb seda (3 kunstiteost + 3 muusikateost), asetab valitud teosed ja nende autorid “suuremasse pilti”, analüüsides nende suhet oma ajaga ja teiste autoritega ning esitleb seda</p> <p>Kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust ja/või omaloomingu eelistusi</p> <p>Mõistab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast muusika- või kunstiteost ja põhjendab oma valikut ning kirjeldab selle emotsionaalset mõju endale</p> <p>Tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ja tähtteoseid</p>	
--	--	--

Mooduli jagunemine

<p>Kunst</p> <p>Auditoorne õpe 16</p> <p>Iseseisev õpe 4</p>	<p>Alateemad</p> <p>KUNST 0,75 EKAP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antiikaeg ja keskaeg <p>Egiptus, Vana-Kreeka, Vana- Rooma</p> <p>Kunstiroll vanadel kultuurrahvastel.</p> <p>Ajastu kultuurilooline taust.</p> <p>Gooti stiili arhitektuuri tunnused. Tallinna vanalinn. Eesti kirikud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Renessanss ja barokk <p>Uuenenud inimese maailmapilt, trükipressi leiutamine, maade-avastused. Arhitektuur.</p> <p>Itaalia kõrgrenessansi maalikunstnikud:</p> <p>Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klassitsism ja romantism <p>Arhitektuuri põhitunnuste tuletamine antiikkultuurist.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4T 19. ja 20. sajand <p>Uuendused maalikunstis. Seosed nüüdiskunstiga.</p> <p>Ülevaade ajastu muusikastiilidest ja –kunstivooludest:</p> <p>impressionism, ekspressionism, juugend. Olulisemad kunstnikud.</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <p>eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid;</p> <p>tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga;</p> <p>analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse;</p> <p>kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks;</p> <p>väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse</p>
---	--	--

Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema lõpphinne kujuneb alateema ja iseseisvate tööde hinnetest.	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Õpilane on täitnud alateemade hindamisülesanded lähtuvalt hindamiskriteeriumitest ja sooritanud iseseisvad tööd	
Muusika Auditoorne õpe 16 Iseseisev õpe 3	<p>Alateemad</p> <p>MUUSIKA 0,75 EKAP (20 T=18 T+2 I)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 T Vanaaja muusika rollid <p>Võrdlus muusika rollidega tänapäeval.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 T Antiik- ja keskaeg <p>Ajastu kultuurilooline taust, muusikaelu põhiomadused ja rollid ajastus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 T Renessanss ja barokk <p>Ajastu kultuurilooline taust, muusikaelu põhiomadused ja rollid ajastus. Heliloojad ja märgilised teosed. Stilistilised seosed kujutava kunsti ja arhitektuuriga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 T Klassitsism ja romantism <p>Ajastu kultuurilooline taust, muusikaelu põhiomadused ja rollid ajastus. Heliloojad ja märgilised teosed. Stilistilised seosed kujutava kunsti ja arhitektuuriga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 T 20nes sajand <p>Ülevaade ajastu kultuuriloolisest taustast ning uutest muusikastiilidest ja vooludest (impressionism, ekspressionism, juugend, minimalism)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 T Eesti muusika <p>Kultuurilooline taust läbi sajandite (soome-ugri rahvaste rändest taasiseseisvunud Eestini). Vanem ja uuem rahvalaul. Muusikaelu elavnemine 19. Sajandil. Professionaalse heliloomingu teke ja areng.</p> <p>Võimalusel õppekäik helilooja või muusikuga seotud paika (muuseumisse)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 T Populaarkultuur <p>Popkultuuri teke, areng, mõju ja tähendused; praktiline tegevus: populaarsete laulude laulmine, võimalusel õppekäik popkultuuriga seotud paika (näiteks Ringhäälingu muuseum, või temaatiline näitus mõnes muus muuseumis, televisiooni või raadiotoimetuse külastus jm)</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <p>eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid;</p> <p>tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooa;</p> <p>analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse;</p> <p>kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks;</p> <p>väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse</p>

	• 1 T Ettekanne tänapäeva (lemmik)artistist	
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema lõpphinne kujuneb alateemade ja iseseisvate tööde hinnetest.	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: “Õpilane on täitnud alateemade hindamisülesanded lähtuvalt hindamiskriteeriumitest ja sooritanud vähemalt 75% ulatuses iseseisvad tööd.	

Õppemeetodid	Loeng, arutelu, rühmatöö, praktiline töö, iseseisev töö, esitlus, situatsioonianalüüs, performance, õppeekskursioon	
Hindamismeetodid	<p>Kavandab ajatelje ja märgib teljele erinevad ajastud ning kunsti- ja muusikateosed ning autorid, mida õpilane kasutab ja täiendab edaspidi üldajaloo ja erialaajaloo ainetes.</p> <p>Märgib teljele ka oma tähelepanekud ja arvamused.</p> <p>Joonistab kehamaalingu ja graffiti.</p> <p>Loovtöö/grupitöö: happeningi või installatsiooni (rahvakunst ja muusika) lavastamine. Kogemuste vahetamine/vestlus: fotografeeritud või filmitud pildiseeria või lühifilmi taustamuusika põhjal.</p> <p>Visuaalse taiese loomine lähtuvalt esitatavast muusikapalast Esitlus virtuaal- keskkonnas: valib Eesti lemmik- autorid ja –teosed, valikute põhjendamine ja võrdlemine.</p> <p>Ristsõna koostamine ja/või lahendamine.</p> <p>Kunstnike teoste matkimine. Esitlus või referaat koos esitlusega või analüüs eri muusikažanride mõjust kuulatud muusika põhjal või eri kunstiliikide mõjust nähtu põhjal</p>	
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodul loetakse arvestatuks, kui õppija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Võrdleb näidete alusel erinevaid kunstiliike ja muusikažanreid 2. Määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel 3. Tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ja tähtteoseid 4. Uurib ja kirjeldab kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta 5. Koostab oma Eesti lemmikteostest virtuaalse kogu (3 kunstiteost +3 muusikateost), asetab valitud teosed ja nende autorid „suuremasse pilti“, analüüsides nende suhet vastava ajastu ja teiste autoritega ning esitleb seda 6. Kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust ja/või omaloomingu eelistusi 7. Mõistab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast muusika- või kunstiteost ja põhjendab oma valikut, kirjeldades selle emotsionaalset mõju endale 	
sh lävend	“A” saamise tingimus: Õpilane on täitnud hindamisülesanded lähtuvalt hindamiskriteeriumitest ja sooritanud iseseisvad tööd	
Õppematerjalid	<p>H.M. Treier; S. Abiline „Kunstiajalugu esiajast realismini. Kunstiajalugu gümnaasiumile. Iosa 2020.</p> <p>S. Abiline; L.K. Vihterpalu „Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil. Kunstiajalugu gümnaasiumile. II osa 2020.</p> <p>https://kunstiabi.weebly.com/</p> <p>ja õpetaja poolt loodud õppematerjal.</p> <p>V. Vaga „ Üldine kunstiajalugu“, A. Graham- Dixon „ Kunst“, E.H. Gombrich „ Kunstilugu“.</p>	

	<p>Kõik on seotud“ ... pluss temaatilised õpikud, käsiraamatud, elulooraamatud jne. Internet, Youtube, temaatilised veebikeskonnad.</p>
--	---

M. Kaldaru “Muusikaajalugu gümnaasiumile” I ja II

Avita “Muusika gümnaasiumile” I, II ja III

Avita “Õhtumaade muusikalugu” I, II ja III